

**IZLOŽBA ANE FEINER-ŽALAC GLASOVI I PROTUGLASOVI, MUZEJ MIMARA, ZAGREB,
19. TRAVNJA – 10. SVIBNJA 2007.**

Životna iskustva i vizije

Na izloženim djelima iz ciklusa glasovi doslovce odjekuju kroz guste, vibrirajuće preplete linija, koje se križaju na poljima bogata kolorizma. U tom intenzivnom križanju, odnosu i sažimanju linije i boje ostvaruju se duboki emocionalni iskazi

Protuglas - dodir 2006.

Ana Feiner-Žalac, hrvatska akademska slikarica i grafičarka, koja od 1971. živi i djeluje u Njemačkoj, nakon nepune tri godine, kad je održana njezina posljednja samostalna izložba u Kabinetu grafike HAZU, ponovno se predstavlja u Zagrebu izložbom *Glasovi i protuglasovi* postavljenoj u Muzeju Mimara. Rođena 1945. u Dolu pokraj Jastrebarskog, umjetnica se školovala u Zagrebu, gdje je završila Školu primijenjenih umjetnosti te

diplomirala na Akademiji likovnih umjetnosti u klasi Alberta Kinerta. Od 1969. do 1971. bila je suradnica Majstorske radionice Krste Hegedušića, a istovremeno je pohađala na ALU poslijediplomski studij grafike za ilustraciju kod profesora Kinerta.

Stvaralački opus nastao u Njemačkoj obilježio je eksperimentiranje s različitim materijalima, te proširivanje granice medija u kojima se izražava, crtežu, grafici, slikarstvu (primjerice radila je crteže u prostoru – skulpture od žice). Važno je spomenuti profesorski poziv Ane Feiner-Žalac. Prije odlaska u Njemačku predavala je na zagrebačkoj Školi primijenjenih umjetnosti. Od 1992. do danas drži predavanja i seminare pod naslovom *Umjetnost žena tijekom pet stoljeća* na Akademiji likovnih umjetnosti u Regensburgu, Visokoj školi za film i televiziju u Münchenu, Hans-Seidel-Stiftung u Münchenu, Muzeju za konkretnu umjetnost u Ingolstadtu i Ada Seminaru u Meiningenu. Od 2005. docentica je na Filozofsko-pedagoškom fakultetu Sveučilišta Eichstätt.

Zakruženi i iznimno dojmljiv ciklus *Glasovi – protuglasovi* autorica je osvarila 2005. i 2006. u tehnici koju je 1998. sama pronašla u svom umjetničkom istraživanju, i dala joj naziv – *salopress*. Riječ je o sjedinjavanju slikarskoga, crtačkog i grafičkog iskaza u specifičnu vrstu monotipije. Ana Feiner-Žalac nanosi grafičke boje na staklene, drvene i slične površine na koje postavlja papir, potom crta po poledini papira i koristi se šablonama. Otisak nastaje u nekoliko faza, postupaka, i konačno je djelo original, a ne multipl. Istraživanje umjetničkih tehnika u Aninu

stvaralaštvu ide usporedno s intenzivnim duhovnim promišljanjima. Stvarna višeslojnost radova (repeticija otiskivanja, umjetnica nanosi i do deset slojeva jedan preko drugog) podupire prenošenje životnih iskustava i vizija.

Na izloženim djelima iz ciklusa *glasovi* doslovce odjekuju kroz guste, vibrirajuće preplete linija, koje se križaju na poljima bogata kolorizma. U tom intenzivnom križanju, odnosu i sažimanju linije i boje ostvaruju se duboki emocionalni iskazi. Darko Glavan u tekstu kataloga uočava da je Ana Feiner-Žalac, kao podjednako vješta crtačica, grafičarka i slikarica, svrhovito odabrala dvojnost crteža i grafike, želeći postići hibridni učinak intimnosti na rubu ispojednoga crteža i serijalne ulančanosti grafičkoga ciklusa. Ulančanost omogućava intuitivan razvoj procesa osluškivanja, prelazak kroz različite faze, od šutnje, zatomljenosti, tiha glasa do krika. Pomaci među njima često su minimalni, izraženi drukčijim potezom linije, kolorističkim akcentom, ali su važni za definiranje egzistencijalnih stanja, čiji je pronositelj uvijek ljudska figura. Nju umjetnica također varira, njezin položaj, način definiranja lica. Na pojedinim će primjerima posebno naglasiti uho, kao snažan simbolički element, ili će pak dati maha ekspresivnoj gestualnosti – položaju ruku, koje se preklapaju, prekrivaju oči, usta, skupljaju se u molitvu, dodirom s drugim započinju povezivanje, tješnju komunikaciju.

Glas traži slušača, likovno djelo gledatelja čija će subjektivna reakcija nadopuniti njegovo značenje. Stoga izražajnost radova Ane Feiner-Žalac, određenih nazivljem koje je autorica odabrala u skladu s njihovim konačnim doživljajem (*Smišljeni, prešućeni, dnevni, profjetni... glas; Protuglas – za nas...*), počiva upravo na prizivanju unutarnjih glasova promatrača, poticanju duhovnoga dijaloga – ostvarivanju višeglasja.

Barbara Vujanović